

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној 28. маја 2004. године, и на сједници Дома народа Босне и Херцеговине, одржаној 21. маја 2004. године, усвојила је

**ЗАКОН
О ПОЛИЦИЈСКИМ СЛУЖБЕНИЦИМА БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ**

ДИО ПРВИ - УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
Предмет закона

Овим законом регулишу се полицијска овлаштења и радноправни ста тус (радни односи укључујући: дужности и права, запошљавање, образовање и усавршавање, распоређивање, чинове, процјену рада и унапређивање, накнаде, радне услове, дисциплинску одговорност, одговорност за штету те престанак радног односа) полицијских службеника Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ).

Члан 2.
Полицијски службеници

(1) Овај закон примјењује се на полицијске службенике запослене у Државној агенцији за истраге и заштиту (СИПА) и Државној граничној служби (ДГС) - (у даљем тексту у смислу овог закона: полицијски органи).

(2) Одредбе овог закона примјењују се и на полицијске службенике на раду у Канцеларије за сарадњу с Интерполом.

(3) Полицијски службеници су они припадници полицијских органа из става 1. овог члана који примјењују полицијска овлаштења прописана овим законом и поступају као овлаштена службена лица према законима о кривичном поступку у БиХ (у даљем тексту: ЗКП).

(4) Радна мјеста на којима се запошљавају полицијски службеници прописују се према закону којим се успоставља поједини полицијски орган.

Члан 3.
Основе рада

(1) Рад полицијских службеника заснива се на Уставу Босне и Херцеговине, закону и другим прописима који се примјењују у БиХ.

(2) У обављању својих дужности, полицијски службеник дјелује на непристрасан и законит начин, вођен јавним интересом да служи и помаже јавности, промовишући развој и очување демократске праксе у складу са заштитом људских права и основних слобода.

Члан 4.
Национална заступљеност

Структура полицијских службеника у полицијским органима уопште одражава националну структуру становништва БиХ према попису становништва из 1991. године.

Члан 5.
Полицијске ознаке

(1) Полицијском службенику службену полицијску легитимацију и полицијску значку издаје руководилац полицијског органа (у даљем тексту: руководилац).

(2) Полицијски службеник носи униформу у складу са правилником полицијског органа и другим прописима.

(3) Облик службене полицијске легитимације и значке која мора бити јасно препознатљива јавности као полицијска ознака прописује Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара) те доноси прописе о изгледу полицијске униформе.

Члан 6.

Право и дужност ношења оружја

Полицијски службеник држи и носи оружје и муницију у складу са правилником који доноси министар министарства у оквиру којег је установљен полицијски орган (у даљем тексту: министар, односно министарство).

ДИО ДРУГИ - ПОЛИЦИЈСКА ОВЛАШТЕЊА

ГЛАВА II - ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Члан 7.

Обавеза идентификације

(1) Прије него што полицијски службеник почне примјењивати полицијска овлаштења, обавезан је да се идентификује показивањем службене полицијске легитимације или полицијске значке.

(2) У изузетним случајевима, када идентификовање из става 1. овог члана може угрозити безбједност полицијског службеника или других лица или довести у питање постизање законитог циља који оправдава примјену полицијских овлаштења, полицијски службеник може се идентификовати на други начин или одгодити идентификацију.

(3) чим околности из става 2. овог члана престану, полицијски службеник идентификује се на начин из става 1. овог члана.

Члан 8.

Прикладност и пропорционалност примјене полицијских овлаштења

(1) Примјена полицијских овлаштења мора бити прикладна и пропорционална потреби ради које се предузима.

(2) Полицијска овлаштења примјењују се средствима којима се може постићи законити циљ са најмање штетних посљедица и у најкраћем могућем времену.

Члан 9.

Одлуке и наредбе за примјену полицијских овлаштења

(1) Полицијски службеник примјењује полицијске овлаштења према властитој одлуци у складу са законом, као и на основу законите наредбе надређеног службеника или надлежног органа.

(2) Полицијски службеник неће извршити наредбу уколико би тиме починио кривично дјело по кривичном законодавству у БиХ. Полицијски службеник ће одмах поднијети извјештај о неизвршавању наредбе свом непосредно надређеном службенику, односно вишем надређеном службенику уколико је наредба издата од стране непосредно надређеног полицијског службеника.

(3) Уколико наредба буде поновљена без обзира на извјештај о неизвршавању, полицијски службеник ће свој извјештај доставити одјељењу за унутрашњу контролу полицијског органа у којем је запослен (у даљем тексту: одјељење за унутрашњу контролу).

ГЛАВА III - ПОЈЕДИНА ПОЛИЦИЈСКА ОВЛАШТЕЊА

Члан 10.

Полицијска овлаштења прописана овим законом

(1) Поред дужности и овлаштења прописаних ЗКП-ом, полицијским службеницима се, у циљу спречавања кривичних дјела и одржања јавног реда и мира, овим законом дају сљедећа полицијска овлаштења:

1. провјера и утврђивање идентитета лица и ствари;
2. обављање разговора;
3. привођење;
4. потрага за лицима и стварима;
5. привремено ограничавање слободе кретања;
6. издавање упозорења и наредби;
7. привремено одузимање предмета;
8. кориштење туђих возила и комуникационих средстава;
9. преглед лица, ствари и превозних средстава;
10. снимање на јавним мјестима;
11. употреба силе;
12. обрада личних података и вођење евиденција;
13. задржавање пријава.

(2) Овлаштења, која су полицијским службеницима дата овим законом, могу се ограничити законом којим се успоставља одређени ор ган.

Одјељак 1 - Провјера и утврђивање идентитета лица и ствари

Члан 11.

Овлаштење провјере идентитета лица

(1) Полицијски службеник овлаштен је да изврши провјеру идентитета лица:

1. које представља пријетњу другом лицу или јавном реду или безбједности која захтијева полицијску акцију;
2. које се прегледава или против којег су предузете друге мјере или радње прописане законом;
3. које је затечено у објекту или другим просторијама, или у возилу које се прегледава, уколико је провјера идентитета неопходна;
4. које је затечено на подручју или у објекту у којем је слобода кретања привремено ограничена, уколико је провјера идентитета неопходна;
5. које начином на који се понаша изазива сумњу да је починилац кривичног дјела, прекршаја или другог забрањеног понашања, или да га намјерава починити, или које својом физичком појавом личи на лице за којим се трага;
6. које је затечено на мјесту гдје је из безбједносних разлога неопходно утврдити идентитет лица или групе лица.

(2) Полицијски службеник ће лице обавијестити о разлозима због којих је потребна провјера његовог идентитета.

Члан 12.

Начини провјере идентитета

(1) Провјера идентитета лица врши се увидом у његову личну карту или који други јавни документ који садржи његову фотографију и његов потпис.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, провјера идентитета може се извршити и на основу изјаве другог лица чији је идентитет утврђен.

(3) Када је неопходно, провјера идентитета може укључивати и провјеру боравишта или пребивалишта.

Члан 13.

Овлаштење утврђивања идентитета

(1) Овлаштење утврђивања идентитета примјењује се према лицу које не посједује документ из члана 12, става 1. овог закона, или уколико постоји сумња у вјеродостојност тог документа. Идентитет се утврђује методама и средствима криминалистичке технике.

(2) У циљу утврђивања идентитета лица, полицијски орган овлаштен је да јавно објави фоторобот, цртеж, снимак или опис тог лица.

(3) Ако не постоји могућност утврђивања идентитета на други начин, полицијски орган овлаштен је да објави фотографију лица које није способно дати своје личне податке или леша непознатог лица.

Члан 14.

Идентификација предмета

(1) Овлаштење провјере и утврђивања идентитета предмета примјењује се када је неопходно утврдити карактеристике и специфичне особине тог предмета, као и однос неког лица или догађаја према том предмету.

(2) Полицијски орган овлаштен је да јавно објави слику, цртеж, снимак или опис предмета, уколико је то од значења за успјешно спровођење поступка утврђивања идентитета тог предмета.

Одјељак 2 - Обављање разговора

Члан 15.

Разговор

(1) Када год постоји законит разлог, полицијски службеник може позвати лице да дође у службене просторије полицијског органа ради разговора.

(2) Разговори се обављају у времену између 06,00 часова и 21, 00 часа, и не могу трајати дуже од шест сати.

(3) Позив на разговор мора садржавати име и презиме лица које се позива, назив одјела полицијског органа који упућује позив на разговор, као и мјесто, да тум, вријеме и разлог позивања те упозорење да ће лице које се позива бити присилно доведено уколико се на одговарајући начин не одазове позиву.

(4) У изузетним случајевима, полицијски службеник овлаштен је лице позвати усмено или одговарајућим телекомуникационим средством, при чему је дужан да му саопшти разлог позивања, као и да га упозори на могућност да буде присилно доведено. Уз сагласност тог лица, полицијски службеник може га превести до службених просторија.

(5) Обављена достава позива потврђује се доставницом.

Одјељак 3 - Привођење

Члан 16.

Привођење без налога

(1) Без писменог налога надлежног органа, полицијски службеник може у службене просторије полицијског органа превести лице:

1. чији је идентитет потребно утврдити, кад нема другог начина;

2. за којим је званично покренута потрага;
3. које се не одазове позиву за разговор из члана 15. овог закона.

(2) Привођење из става 1. овог члана може трајати колико је неопходно за извршење полицијске радње, а најдуже шест сати.

Одјељак 4 - Потрага за лицима и стварима

Члан 17.

Потрага и оглашавање

- (1) Полицијски службеници овлаштени су да спроводе мјере потраге за лицима и стварима.
- (2) Потрага се покреће за лицем које је проглашено несталим или које се тражи у складу са законом.
- (3) Полицијски орган званично предузима оглашавање:
  1. како би се утврдило боравиште или пребивалиште лица, у складу са законом;
  2. како би се утврдио идентитет лица које није у стању дати своје личне податке, или идентитет леша лица чији се лични подаци не могу утврдити;
  3. како би се пронашао одређени предмет.

Одјељак 5 - Привремено ограничење слободе кретања

Члан 18.

Услови за ограничење кретања

- (1) Полицијски службеник може привремено ограничити кретање лица на одређеном подручју или у одређеном објекту када је то пријекто потребно како би се спријечило почињење кривичних дјела, прекршаја или другог забрањеног понашања, или како би се спријечило угрожавање јавног реда и безбједности.
- (2) Привремено ограничење слободе кретања не може се наставити након постизања циља због којег је било примијењено, а ни у ком случају не може трајати дуже од шест сати без службеног одобрења.

Члан 19.

Начин потраге и ограничења кретања

Мјере потраге из члана 17. овог закона и привремено ограничење слободе кретања из члана 18. овог закона спроводе се криминалистичко-тактичким радњама (потрага, преглед одређених зграда и просторија, засједа, рација, дјелимична и потпуна блокада саобраћаја и других површина).

Одјељак 6 - Издавање упозорења и наредби

Члан 20.

Давање упозорења

Полицијски службеник упозориће лице које својим понашањем, дјеловањем или пропуштањем може угрозити своју или безбједност других лица или имовине, прекршити закон и ред, односно у случају да постоји основана сумња да би то лице могло починити или изазвати друго лице да почини кривично дјело.

Члан 21.

Услови за издавање наредби

- (1) Наредбе се издају ради:
  1. отклањања опасности по живот и личну безбједност грађана;

2. отклањања опасности по имовину;
3. спречавања почињења кривичног дјела, хватања починиоца кривичног дјела те проналажења и обезбјеђивања трагова кривичних дјела који могу послужити као доказ;
4. одржавања реда и закона, односно поновног успостављања реда и закона;
5. онемогућавања приступа или задржавања у простору или објекту гдје то није дозвољено.

(2) Наредбе издаје руководилац или полицијски службеник којег руководилац овласти. Полицијски службеник може самостално издавати наредбе само у хитним случајевима.

(3) Упозорења и наредбе издају се усменим или писменим путем, или на други одговарајући начин (оптичким или звучним сигнаlima, руком, итд.).

Одјељак 7 - Привремено одузимање предмета

Члан 22.

Услови за привремено одузимање предмета

(1) Полицијски службеник привремено одузима предмет:

1. када је то неопходно ради заштите јавне безбједности;
2. који је у посједу лица које је лишено слободе и које тај предмет може да употреби за самоповређивање, напад на друго лице или бијег.

(2) Полицијски службеник обавезан је да изда потврду о привременом одузимању предмета. Потврда мора садржавати карактеристике одузетог предмета које га разликују од осталих предмета, податке о лицу од којег је предмет одузет, те име и презиме, податке са полицијске значке и потпис полицијског службеника који је извршио одузимање.

Члан 23.

Поступање са одузетим предметима

(1) Када, с обзиром на карактеристике предмета, чување привремено одузетих предмета у просторијама полицијског органа није могуће, или је повезано са знатним потешкоћама, привремено одузети предмети могу се похранити или обезбиједити на одговарајући начин све док надлежни орган не донесе одговарајућу одлуку.

(2) Када разлози за привремено одузимање предмета престану да постоје, привремено одузети предмет биће враћен лицу од којег је био одузет, уколико није другачије одређено законом или одлуком надлежног органа.

Одјељак 8 - Кориштење туђих возила и комуникационих средстава

Члан 24.

Овлаштење кориштења возила и средстава комуникације

(1) У циљу потјере или хапшења починиоца кривичног дјела, полицијски службеник може користити одговарајуће туђе возило и комуникационо средство, о чему издаје потврду. Полицијски службеник може користити то возило или комуникационо средство искључиво у времену потребном да се потјера или хапшење оконча.

(2) Власник или корисник возила или комуникационог средства из става 1. овог члана има право на накнаду стварне штете причињене употребом његове имовине.

(3) штету из става 2. овог члана накнађује полицијски орган, у складу са законом и правилником.

(4) У току обављања службених задатака полицијски службеник има право на бесплатни јавни превоз и осигурање путника у јавном превозу.

Одјељак 9 - Преглед лица, предмета и саобраћајних средстава

Члан 25.
Услови за преглед

- (1) Полицијски службеник овлаштен је да изврши преглед лица, предмета који лице носи са собом и прометног средства, када је то неопходно ради проналажења предмета који нису дозвољени у простору или објекту или који би могли бити искориштени за напад на друго лице или за самоповређивање.
- (2) Преглед лица у циљу из става 1. овог члана обухваћа увид у садржај његове одјеће и обуће.
- (3) Преглед прометног средства у циљу из става 1. овог члана обухваћа преглед свих отворених и затворених простора, прометног средства и предмета који се њиме превозе.
- (4) Преглед предмета које лице носи са собом обухваћа преглед предмета који су код лица или у његовој непосредној близини, или предмета лица по чијем се налогу и у чијој се пратњи превозе.
- (5) Преглед лица обавља овлаштено лице истог пола, изузев у случајевима када је неопходан хитан преглед лица како би му се одузело оружје или други предмети којима се може извести напад на друго лице или самоповређивање.
- (6) Приликом прегледа полицијски службеник може да користи техничка помагала и службене псе.

Одјељак 10 - Снимање на јавним мјестима

Члан 26.
Аудио и видео снимање на јавним мјестима

- (1) У циљу спречавања кривичних дјела или ради одржавања реда и безбједности, полицијска агенција може да врши аудио и видео снимање лица или групе лица, окружења и сваке друге околности или предмета.
- (2) Уређаји за аудио и видео снимање на јавним мјестима постављају се тако да су јавности лако уочљиви.

Одјељак 11 - Употреба силе

Члан 27.
Услови употребе силе

- (1) Полицијски службеник може да употреби силу само када је то пријеко потребно и искључиво у мјери потребној ради остварења законитог циља.
- (2) Уколико није другачије одређено овим законом, средства присиле, као што су физичка сила укључујући борилачке вјештине, палицу, средства за везивање, уређај за присилно заустављање лица и возила, хемијска средства, ватрено оружје, водене топове, специјална возила, специјалне врсте оружја и експлозивне направе, могу се употребити када је то потребно за заштиту људских живота, одбијање напада, савладавање отпора те спречавање бијега.
- (3) Прије употребе било којег средства присиле, полицијски службеник даће упозорење, осим ако би то могло угрозити безбједност полицијског службеника или другог лица или би било очигледно непримјерено или бесмислено у датим околностима догађаја.
- (4) Детаљније прописе о употреби силе доноси министар на приједлог руководиоца.

Члан 28.

Изузеће од употребе одређених средстава присиле

(1) Физичка сила и палица не користе се према дједи, старијим лицима, онеспособљеним лицима укључујући лица која су озбиљно болесна, као ни према женама које су очигледно трудне, осим ако та лица директно угрожавају живот полицијског службеника или других лица.

(2) Ватрено и специјално оружје не може се користити само из разлога да би се спријечио бијег лица, осим уколико је то једини начин одбране од директног напада или опасности, или се ради о бијегу ухапшеног лица или осуђеног лица које бјежи из установе за извршавање санкција.

(3) Експлозивне направе не могу се користити у циљу спречавања бијега лица.

Члан 29.

Употреба ватреног оружја

(1) Примјењујући члан 8. овог закона, полицијски службеник може употријебити ватрено оружје ако су већ употријебљена средства присиле била неефикасна, или ако употреба других средстава присиле не гарантује успех.

(2) Полицијски службеник може да употријеби ватрено оружје ако нема другог начина да:

1. заштити себе или друге од директно пријетеће смртне опасности или озбиљне озљеде;
2. спријечи почињење кривичног дјела које представља озбиљну пријетњу животу или интегритету, ухапси лице које представља такву опасност и опире се полицијским органима.

(3) Полицијски службеник даће довољно времена да се поступи по његовом упозорењу, осим ако би тиме настао ризик за њега самога или ризик наношења тешких или смртоносних повреда другим лицима, а околности налажу потребу за тренутном акцијом.

(4) У сваком случају, упозорење из става 3. овог члана неће се упутити ако би то угрозило извршење полицијског задатка.

(5) Полицијски службеник неће испалјивати хице упозорења.

Члан 30.

Искључење употребе ватреног оружја

(1) Употреба ватреног оружја није дозвољена ако би угрозила животе других људи, осим ако је то једини начин одбране од директног напада или опасности.

(2) Употреба ватреног оружја није дозвољена према малољетнику, осим ако је то једини начин одбране од напада или опасности.

Члан 31.

Употреба ватреног оружја према возилима и пловилима

(1) Полицијски службеник не смије употријебити ватрено оружје против возила у покрету, осим ако се то возило користи као средство за наношење повреда полицијским службеницима или другим лицима, или ако је то неопходно ради спречавања озбиљних или смртоносних повреда нанијетих пуцањем из оружја на полицијске службенике или на друга лица.

(2) У току извршавања полицијских задатака на морским или копненим пловним путевима, полицијски службеник има право да употријеби ватрено оружје ако се пловило за којим се врши потјера не заустави након што му је упућен видљив или чујан сиг нал да се заустави, и то са раздаљине са које је недвосмислено могуће примити и разумјети такав сигнал.

Члан 32.

Извјештаји о употреби силе

- (1) Полицијски службеник који је у току вршења дужности употребио силу мора саставити и потписати извјештај о употреби силе прије краја смјене у току које је дошло до употребе силе, а примјерак тог извјештаја послати одјелу за унутрашњу контролу у року од 24 часа од завршетка те смјене.
- (2) Ако сам полицијски службеник није у могућности да поднесе извјештај о употреби силе, извјештај подноси његов надређени старјешина у року из става 1. овог члана.
- (3) У року од три дана од пријема извјештаја из става 1. овог члана, надређени старјешина доставља своје мишљење о оправданости употребе силе руководиоцу и одјелу за унутрашњу контролу.
- (4) О законитости и регуларности употребе силе од стране полицијског службеника одлучује одјел за унутрашњу контролу у року од осам дана од дана пријема извјештаја.
- (5) Ако одјел за унутрашњу контролу утврди да је полицијски службеник употребио силу на незаконит или нерегуларан начин, руководилац је дужан да одмах предузме одговарајуће мјере како би утврдио одговорност полицијског службеника.
- (6) Полицијски службеник ослобађа се одговорности ако је силу употребио у границама својих овлаштења.

Одјељак 12 - Обрада личних података и вођење евиденција

Члан 33.

Обрада података

Обрада података о одређеној идентификованом лицу или о лицу које је могуће идентификовати (лични подаци), који се прикупљају, обрађују, користе те похрањују у складу са овим законом, спроводи се у складу са законом БиХ о заштити личних података.

Члан 34.

Евиденције

- (1) Полицијски орган води евиденције о сљедећем:
  1. о лицима која су лишена слободе било по којем основу (хапшење, притварање, итд.);
  2. о лицима за које постоји основана сумња да су починили кривична дјела;
  3. о почињеним кривичним дјелима, као и лицима оштећеним кривичним дјелима;
  4. о кривичним дјелима почињеним од стране непознатих починилаца;
  5. о поднесеним кривичним и прекршајним пријавама;
  6. о лицима и предметима за којима се трага;
  7. о провјери идентитета;
  8. о лицима којима је утврђиван идентитет;
  9. о оперативним извјештајима, оперативним изворима информација и заштићеним лицима;
  10. о догађајима;
  11. о употреби силе;
  12. о притужбама грађана.
- (2) Уз евиденције из става 1. овог члана, полицијски орган може ради ефикасног обављања послова водити друге евиденције које не садрже личне податке у складу са чланом 33. овог закона.

Одјељак 13 - Запримање пријава

Члан 35.

Дужност запримања пријава

Полицијски службеник овлаштен је и обавезан да заприми и евидентира пријаве о почињеним кривичним дјелима.

ДИО ТРЕЋИ - РАДНИ ОДНОСИ ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

ГЛАВА IV - ДУЖНОСТИ И ПРАВА ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Одјељак 1 – Дужности

Члан 36.

Опште дужности полицијских службеника

(1) Полицијски службеник ће се при вршењу својих дужности руководити општим интересом те нарочито служити и помагати јавности.

(2) Полицијски службеник биће непристрасан те избјегавати активности или пропусте који су неспојиви са дужностима или који крше дужности регулисане овим законом.

(3) Полицијски службеник ће се увијек уздржавати од јавног испољавања политичких увјерења, а од јавног испољавања вјерских увјерења док је на дужности.

(4) Полицијски службеник неће тражити нити прихваћати за себе или своје сроднике било какву добит, корист, услугу или какву другу накнаду, осим оних дозвољених овим законом.

(5) Полицијски службеник неће заузимати некретнине које су у власништву избјеглице или расељеног лица, нити ће заузимати стан за који је избјеглица или расељено лице правно основано затражило поврат станарског права, нити ће заузимати стан под управом органа задуженог за стамбена питања, а који би требало да се користи у сврху алтернативног смјештаја.

(6) Полицијски службеник ће и током и ван радног времена дјеловати на начин који одговара интересу и угледу полицијског органа.

(7) Полицијски службеник придржаваће се и свих других дужности прописаних овим законом и подзаконским актима.

Члан 37.

Обавеза чувања тајне

(1) Полицијски службеник чуваће као тајне све материјале повјерљиве природе до којих дође, осим када обављање дужности или законске одредбе захтијевају другачије.

(2) Руководилац доноси прописе о руковању повјерљивим информацијама и службеним тајнама које се користе унутар полицијског органа, а које нису војна или државна тајна. Тим прописом утврђују су критеријуми за одређивање шта се сматра повјерљивом информацијом.

(3) Министар може, из ваљаног разлога или по захтјеву овлаштеног органа, ослободити садашњег или бившег полицијског службеника обавезе чувања службене тајне.

(4) Обавеза чувања службене тајне из става 1. и 3. овог члана наставља се и након прекида радног односа полицијског службеника.

Члан 38.
Нespoјивост

(1) Полицијски службеник не може заузимати положај, обављати функцију или активност који су неспојиви са његовим службеним дужностима, а посебно:

- а) не може бити носилац било какве јавне функције;
- б) не може обављати никакву додатну активност уз накнаду, осим уз одобрење руководиоца;
- ц) не може бити члан политичке странке нити слиједити упутства политичких странака нити у полицијској униформи присуствовати скуповима политичких странака или другим политичким скуповима, осим уколико је на дужности;
- д) не може давати јавне изјаве ни на други начин коментарисати рад полицијског органа без одобрења руководиоца.

(2) Полицијски службеник даће оставку када се пријави као кандидат за изборну јавну функцију или од тренутка кад је именован на положај унутар било којег органа власти у БиХ.

(3) По постављењу за полицијског службеника, полицијски службеник у складу са овим законом даје све информације о функцијама и активностима које обавља он или чланови његове уже породице, као и податке о имовини којом он или чланови његове уже породице располажу. Чланови уже породице у смислу овог закона су брачни или ванбрачни парт нер полицијског службеника, његови сродници по крви у равној линији, усвојитељ и усвојеник, старатељ и штићеник те дијете брачног партнера (пасторак).

(4) Сви подаци из овог члана похрањују се у кадровској евиденцији полицијског органа у складу са прописима БиХ о заштити личних података.

Одјељак 2 – Права

Члан 39.
Права полицијских службеника

Полицијски службеник има право:

- а) на стално радно мјесто до тренутка док се не стекну услови за пензионисање, ако није другачије регулисано овим законом;
- б) на одмор како је одређено овим законом;
- ц) да буде награђен за дужности и обављање послова како је одређено овим законом и одговарајућим прописима;
- д) на плату и надокнаде у складу са овим законом и одговарајућим прописима;
- е) на напредовање у каријери и професионални развој кроз обуку и на други начин;
- ф) да оснива и учлањује се у синдикат или професионално удружење у складу са законом;
- г) на фер и правично поступање без обзира на пол, расу, национално или друштвено поријекло, религију, ентитетско држављанство, мјесто становања, политичко или друго мишљење, рођење, доб, имовински, брачни или други ста тус;
- х) да надређени и подређени поступају с њим уз поштовање људског достојанства те да се непотребно не доводи у физичку опасност.

Одјељак 3 - Заштита полицијских службеника

Члан 40.
**Забрањени, односно неоправдани основ за отпуштање или за
умањење права**

(1) Полицијски орган не може отпустити полицијског службеника на основу његове привремене неспособности за рад или повреде која се десила на дужности. Повреда која настане на путу ка послу или са посла сматра се повредом на радном мјесту.

(2) На остваривање права полицијског службеника неће утицати привремена неспособност за рад или повреда која се десила на дужности.

Члан 41.

Право на правну помоћ

(1) Ако се против службеника покрене кривични поступак због употребе силе или других радњи у току обављања задатака полицијског органа, Министарство безбједности БиХ (у даљем тексту: Министарство) ће службенику обезбиједити правну помоћ, изузев ако је службеник дјеловао изван оквира својих овлаштења или ако их је злоупотребио.

(2) Под условима из става 1. овога члана, Министарство ће обезбиједити службенику правну помоћ и након престанка радног односа, изузев у случају да има право на исту правну помоћ по неком другом основу.

(3) Министарство ће правну помоћ обезбиједити и грађанину који је помогао полицијском службенику, ако је против грађанина покренут кривични поступак због активности која је везана за пружену помоћ.

ГЛАВА V - УПРАЖЊЕНА РАДНА МЈЕСТА И ЗАПОШЉАВАЊЕ

Одјељак 1 - Упражњена радна мјеста

Члан 42.

Нивои приступања полицијским снагама

(1) Полицијски службеник приступа полицијском органу:

1. у чину полицајца, као први ниво приступања за кандидате са најмање ИВ степеном школске спреме;
2. у чину млађег инспектора, као други ниво приступања за кандидате са најмање ВИ степеном школске спреме.

(2) Запошљавање полицијских службеника у почетне чинове из става 1. овог члана обавља се путем јавног конкурса.

Члан 43.

**Утврђивање упражњених радних мјеста за полицијске
Службенике**

(1) Руководилац утврђује радна мјеста за запошљавање полицајаца и млађих инспектора.

(2) Упражњена радна мјеста утврђују се у циљу периодичног упошљавања нових полицијских службеника, како би се одржао прописан максимум радних мјеста и одржавала оперативност полицијског органа.

Члан 44.

Упражњена мјеста за чин млађег инспектора

Двије трећине радних мјеста за чин млађег инспектора попуњавају се запошљавањем нових полицијских службеника, а једна трећина унапређивањем полицијских службеника у виши чин.

Члан 45.

Опште основе за запошљавање

(1) Полицијски орган запошљава најбоље пријављене кандидате те обезбјеђује да се кандидати који не испуњавају услове искључе из процеса.

(2) Запошљавање полицијских службеника заснива се на:

- расположивости радних мјеста;

- медијском оглашавању кампање запошљавања;
- јавном конкурс;
- претходном утврђивању услова;
- транспарентном процесу одабира.

Одјељак 2 – Услови

члан 46.

Општи услови за кандидате

Да би било запослено као полицијски службеник, лице мора да испуњава сљедеће опште услове:

- а) држављанство БиХ;
- б) животна доб између осамнаест и тридесет и пет година живота;
- ц) најмање IV степен школске спреме за чин полицајца, а најмање VI степен школске спреме за чин млађег инспектора;
- д) љекарско увјерење, не старије од три мјесеца, као доказ о физичкој способности за рад;
- е) регулисана војна обавеза;
- ф) да није отпуштено из институције државне управе или из војне службе у БиХ као резултат дисциплинске санкције;
- г) да против њега није покренут кривични поступак и да није изречена правоснажна казна затвора за кривично дјело, осим за кривична дјела против безбједности саобраћаја, у складу са кривичним законодавством;
- х) да није одбило да се појави пред Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију као лице оптужено од стране тога трибунала;
- и) да му није одбијена сертификација или да му привремено овлаштење није одузето од стране ИПТФ-а.

члан 47.

Посебни услови

Поред општих услова, руководилац може да одреди додатне посебне услове које сматра неопходним због природе посла а у складу са Правилником о унутрашњој организацији полицијског органа.

Одјељак 3 – Запошљавање

Члан 48.

Комисија за избор

(1) Сваки полицијски орган установљава Комисију за избор како би се обезбиједила правичност и транспарентност процеса запошљавања. Комисија за избор састављена је од:

- три полицијска службеника са чином самосталног инспектора и више, постављена од стране руководиоца;
- два државна службеника запослена у министарству који имају најмање позицију стручног савјетника, а који су постављени од стране министра.

(2) Комисијом за избор предсједава највише рангирани полицијски службеник.

(3) Комисија за избор одлуке усваја већином гласова свих чланова.

Члан 49.

Оглашавање

(1) Оглашавање слободних радних мјеста спроводи Комисија за избор полицијског органа.

(2) Оглас се објављује најмање мјесец дана прије истека пријавног рока, у најмање три дневне новине које се дистрибуирају широм БиХ.

(3) Оглас за попуну упражњених радних мјеста садржава:

- а) тачан број слободних радних мјеста за сваки од два нивоа приступања;
- б) опште и посебне услове за запошљавање;
- ц) документацију коју кандидати морају поднијети, рок и мјесто пријављивања;
- д) врсте тестова које кандидати полажу;
- е) трајање обуке;
- ф) трајање пробног рада;
- г) друге услове, ако је то потребно.

(4) Тестирање се обавља најмање 30 дана послје истека рока за пријављивање.

(5) Резултати тестова објављују се на огласној табли полицијског органа 30 дана након тестирања.

Члан 50. Тестирање

Начин и распоред тестирања одређује се одлуком руководиоца. Та одлука садржава и систем бодовања за сваки текст.

члан 51. Правила поступка избора

(1) Само кандидати који испуњавају опште и посебне услове и који су поднијели сву тражену документацију имају право приступа тестирању.

(2) Кандидати који испуњавају услове из става 1. овог члана тестирају се по наведеном редослиједу:

- а) тест општег знања, укључујући писмени рад;
- б) тест физичке способности;
- ц) љекарски преглед;
- д) психолошки преглед, укључујући тест и интервју;
- е) други тест који полицијски орган сматра потребним или оправданим.

(3) Кандидат који не прође један од тестова из става 2. овог члана искључује се из даљег процеса одабира.

(4) Комисија за избор:

- а) утврђује садржај тестова из става 2. овог члана уз одобрење руководиоца;
- б) утврђује коначан резултат за сваког кандидата на основу укупног збира резултата сваког од тестова;
- ц) одлуком издаје листу кандидата који су приступили тестирању;
- д) номинује кандидате који имају највећи број бодова са листе из тачке ц. овог става, ради запошљавања у складу са оглашеним бројем слободних радних мјеста.

члан 52. Обавјештење

(1) Полицијски орган објављује на својој огласној табли бодовну листу свих кандидата који су приступили тестовима, најкасније у року од три дана од дана доношења одлуке из члана 51, става 4, тачке д. овог закона. На бодовној листи наводе се и кандидати који су успјешно завршили тестирање и кандидати који су номиновани за запошљавање.

(2) Кандидат који је приступио тестирању из члана 51, става 2. овог закона има неометан приступ резултатима својих тестова.

Члан 53.

Жалба на одлуку Комисије за избор

- (1) У року од осам дана од дана објављивања листе из члана 52, става 1. овог закона, сваки кандидат може да поднесе жалбу Полицијском одбору из члана 121. овог закона.
- (2) Када је жалба из става 1. овог члана поднесена, процес одабира се обуставља.
- (3) Тек када Полицијски одбор одлучи о свим поднесеним жалбама, руководилац ће одобрити коначну листу свих кандидата номинованих за запошљавање.
- (4) Комисија за избор објављује на огласној табли полицијског органа коначну листу свих кандидата номинованих за запошљавање.

Члан 54.

Уговор о раду

На основу коначне листе из члана 53, става 3. овог закона, руководилац потписује уговоре о раду. Облик и садржај уговора о раду подзаконским актом прописује министар.

ГЛАВА VI - ПОЛИЦИЈСКО ОБРАЗОВАЊЕ

Одјељак 1 - Основна обука

Члан 55.

Основна обука за кадете

- (1) Одабрани кандидати похађају основну обуку као кадети у полицијским академијама или другим одговарајућим школама и облицима образовања полицијских кадрова.
- (2) Полицијски орган усваја правилник којим се регулише трајање, наставни план и про грам основне обуке и обавезе кадета у току обуке.
- (3) Кадети који се образују за чин млађег инспектора имају различит наставни план и про грам од програма за кадете који се образују за чин полицајца.

Члан 56.

Искључивање кадета и добровољно напуштање обуке

Кадет који је у складу са овим законом уписан на основну обуку, а који добровољно напусти обуку или је избачен са обуке својом кривицом, надокнадиће полицијском органу трошкове обуке.

Одјељак 2 – Усавршавање

Члан 57.

Усавршавање

- (1) Полицијски службеници дужни су се стално стручно оспособљавати и усавршавати.
- (2) Садржај и облик стручног усавршавања утврђује подзаконским актом министар на приједлог руководиоца.
- (3) Полицијски службеници учествују у образовним активностима, на курсевима и семинарима.

ГЛАВА VII - ЗАПОШЉАВАЊЕ И РАСПОРЕЂИВАЊЕ

Одјељак 1 - Запошљавање кадета

Члан 58. Запошљавање

(1) По успјешном завршетку основне обуке, руководиоца запошљава кадета на радно мјесто полицајца или млађег инспектора, што се објављује на огласној табли полицијског органа. Запослени кадет ступа на дужност полагајући заклетву.

(2) Истовјетан текст и начин полагања заклетве прописује Савјет министара.

Одјељак 2 - Именовање и разрјешење руководиоца и замјеника руководиоца полицијског органа

Члан 59. Услови за именовање

(1) Кандидати за мјеста руководиоца и његовог замјеника морају имати високу школску спрему, чин главног инспектора или виши чин и најмање три године рада у томе чину.

(2) Поред услова из овог закона, кандидати за мјеста руководиоца и замјеника руководиоца полицијског органа морају да испуњавају и друге услове утврђене законом.

Члан 60. Процедура избора и именовања

(1) Законом којим се успоставља поједини полицијски орган утврђује се надлежно тијело које ће извршити коначни одабир предложених кандидата и именовање руководиоца и замјеника руководиоца.

(2) На поступак избора и именовања руководиоца и замјеника руководиоца примјењује се Закон о министарским именовањима, именовањима Савјета министара и другим именовањима Босне и Херцеговине.

Члан 61. Трајање мандата

Мандат руководиоца и замјеника руководиоца полицијског органа је четири године, а може се обновити само за други узастопни мандат.

Члан 62. Услови за разрјешење

Надлежни орган који именује руководиоца и замјеника руководиоца може их разрјешити дужности прије истека мандата:

- а) на њихов захтјев;
- б) уколико трајно нису у могућности да обављају своје дужности и одговорности;
- ц) уколико не проведу мјере надзора над полицијским органом или мјере надзора над примјеном полицијских овлаштења;
- д) уколико им је коначном одлуком утврђена дисциплинска одговорност;
- е) уколико им је изречена правоснажна казна затвора за кривично дјело.

Одјељак 3 - Пробни рад

Члан 63. Пробни рад

(1) По преузимању дужности, полицијски службеник је на пробном раду. Пробни рад полицијских службеника обухвата увођење у посао и радни период, те укупно траје 12 мјесеци, осим ако није другачије одређено овим законом.

(2) Непосредно надређени полицијског службеника биће одређен као старјешина и биће одговоран за оцјењивање рада по истеку пробног рока. За вријеме пробног рада, полицијски службеник врши редовне полицијске дужности и одговорности.

(3) У случају да оцјена рада буде:

- а) "задовољава" или виша - полицијски орган потврђује запошљавање полицијског службеника;
- б) "не задовољава" - полицијски орган отпушта полицијског службеника који губи свој статус без права на надокнаду због отпуштања из службе. Отпуштени полицијски службеник има право подношења жалбе Полицијском одбору из члана 121. овог закона у року од осам дана по пријему рјешења о отпуштању.

Одјељак 4 - Интерни премјештај и распоређивање

Члан 64. Интерни премјештај

(1) Полицијски службеник може бити премјештен на друго радно мјесто истог чина унутар полицијског органа. Такав премјештај може укључивати и премјештај на другу локацију изван тренутног радног мјеста.

(2) Премјештај на другу локацију из става 1. овог члана, који је 80 или више километара удаљен од његовог садашњег радног мјеста, може се извршити:

- а) када је полицијског службеника одабрао руководилац након што се полицијски службеник пријавио на упражњено радно мјесто које је интерно објављено; или
- б) када полицијски службеник прими наредбу о интерном премјештају.

(3) Наредбу о интерном премјештају може донијети само руководилац када је то у интересу полицијског органа и само онда када ниједан полицијски службеник није могао бити одабран у складу са ставом 2, тачком а. овог члана.

(4) Премјештај полицијског службеника према ставу 2, тачки б. овог члана не може трајати дуже од једне године и не може се поновити.

(5) На добијену наредбу о интерном премјештају, полицијски службеник може поднијети жалбу Полицијском одбору из члана 121. овог закона у року од осам дана по пријему наредбе. жалба не одгађа извршење рјешења о интерном премјештају.

(6) Полицијски службеник дужан је да поступи у складу са наредбом о интерном премјештају.

(7) Процедuru о интерном премјештају подробније прописује министар подзаконским актом на приједлог руководиоца.

Члан 65. Привремени екстерни премјештај

(1) Полицијски службеник може да буде привремено премјештен у други полицијски орган, канцеларију или другу државну институцију на временски период од најдуже четири године. Привремени екстерни премјештај могуће је обновити само у другом узастопном периоду.

(2) Привремени екстерни премјештај могућ је само уз сагласност полицијског службеника.

(3) Током трајања привременог екстерног премјештаја, полицијски службеник задржава свој чин и права, осим уколико се не договори другачије.

(4) Привремени екстерни премјештај подробније прописује Савјет министара подзаконским актом.

Члан 66.

Премјештај у иностранство

(1) Када интерес полицијског органа то захтијева, полицијски службеник може се распоредити на рад изван подручја БиХ, у оквиру својих редовних дужности или у оквиру сарадње са иностраним надлежним тијелима или међународним организацијама.

(2) Премјештај у иностранство могућ је само уз сагласност полицијског службеника.

(3) Права, дужности и одговорности полицијских службеника премјештених на рад изван подручја БиХ подробније прописује Савјет министара подзаконским актом.

члан 67.

Распоређивање на радно мјесто за које је прописан нижи чин

(1) Руководилац може распоредити полицијског службеника, уз његову сагласност, на радно мјесто за које је прописан нижи чин од оног који службеник има.

(2) Руководилац може распоредити полицијског службеника на радно мјесто за које је прописан нижи чин од оног који полицијски службеник има без његове сагласности у сљедећим изнимним случајевима:

а) у случају да потребе полицијског органа налажу обављање хитних послова и задатака у ограниченом временском периоду; или

б) када је неопходно пружити помоћ полицијском службенику који обавља друге послове и задатке или привремено замијенити одсутног службеника.

(3) Распоређивање из става 1. и 2. овог члана може трајати најдуже шест мјесеци и таква се врста распоређивања може извршити једном у четири године.

(4) За вријеме распоређивања из става 1. и 2. овог члана, полицијски службеник задржава свој чин, плату, повећање и накнаде у складу са законом.

Члан 68.

Вишак радне снаге

(1) Вишак радне снаге може се појавити искључиво у случају реорганизације или смањења обима рада полицијског органа.

(2) Руководилац може прогласити полицијског службеника вишком само онда када тај полицијски службеник не може бити интерно премјештен по члану 64. овог закона.

(3) Полицијски службеник који је проглашен вишком може бити премјештен у други полицијски орган на упражњено радно мјесто са истим чином, осим ако законом није прописано другачије.

(4) Уколико не постоји могућност премјештаја, полицијском службенику који је проглашен вишком може бити понуђено пријевремено пензионисање у складу са законом.

(5) Уколико не постоји могућност пријевременог пензионисања, полицијски орган отпустиће полицијског службеника који је проглашен вишком. Отпуштени полицијски службеник може поднијети жалбу Полицијском одбору из члана 121. овог закона у року од осам дана по пријему рјешења о отпуштању.

(6) Савјет министара ће подзаконским актом утврдити процедуру која се мора слиједити у случају вишка радне снаге и процедуру коју мора слиједити полицијски орган у случају премјештаја из става 3. овог члана.

ГЛАВА VIII - ЧИНОВИ, ПРОЦЈЕНА РАДА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Одјељак 1 – чиновни

Члан 69.

Чиновни полицијских службеника

(1) Полицијски службеници стичу свој почетни чин зависно од нивоа приступања полицијском органу, као што је прописано чланом 42. и 70. овог закона.

(2) Полицијски службеник стиче свој сљедећи чин кроз унапређење у складу са овим законом.

(3) Полицијски службеници имају један од сљедећих чиновна:

1. полицајац;
2. старији полицајац;
3. наредник;
4. старији наредник;
5. млађи инспектор;
6. инспектор;
7. виши инспектор;
8. самостални инспектор;
9. главни инспектор;
10. генерални инспектор полиције;
11. главни генерални инспектор полиције.

(4) Кандидати који пролазе обуку да би радили у полицијском органу немају чиновне, већ током обуке имају звање кадета.

(5) Поступак додјељивања и одузимања чиновна полицијским службеницима детаљније прописује Савјет министара подзаконским актом.

(6) Свако радно мјесто полицијског службеника биће у складу са његовим чином као што је то прописано у подзаконском акту из става 5. овог члана и исте одредбе уграђују се у Правилник о унутрашњој организацији полицијског органа.

Члан 70.

(1) Почетни чиновни полицијских службеника (1) Полицијски службеник са најмање ИВ степеном школске спреме добија почетни чин полицајца.

(2) Полицијски службеник са најмање VI степеном школске спреме добија почетни чин млађег инспектора.

(3) Додјела почетног чина полицајца или млађег инспектора потврђује се након успјешно завршеног пробног рада из члана 63. овог закона.

Члан 71.

Чиновни главног генералног инспектора полиције и генералног инспектора полиције

(1) Чин главног генералног инспектора полиције стиче искључиво главни инспектор који је именован за руководиоца полицијског органа по члану 59. овог закона.

(2) Чин генералног инспектора полиције стиче искључиво главни инспектор који је именован за замјеника руководиоца полицијског органа по члану 59. овог закона.

(3) Руководилац и замјеник руководиоца полицијског органа губе чинове из става 1. и 2. овог члана по окончању мандата и враћају се у чин главног инспектора.

(4) По престанку мандата руководиоца или замјеника руководиоца полицијског органа, полицијски службеник враћа се у полицијски орган у којем је ра дио прије именовања, на радно мјесто које одговара његовом чину.

(5) Уколико је руководилац или замјеник руководиоца прије именовања ра дио у полицијском органу на који се овај закон не примјењује, његов радни однос уређује се у складу са примјењујућим законима.

Члан 72. Заштита чинова

(1) Додијељени чин не може се одузети осим у случају из члана 71, става 3. овог закона или након престанка радног односа у складу са овим законом.

(2) Изузетно, чин који је полицијски службеник имао у вријеме пензионисања, службеник може задржати на почасној основи по одлуци министра.

Члан 73. Чинови и њихов изглед

(1) Изглед чинова је сљедећи:

1. полицајац: једна жута трака дебљине 8 мм, пришивена паралелно уз и 20 мм од спољног руба раменог пришивка;
2. старији полицајац: двије жуте траке, 8 мм дебљине, 5 мм размакнуте једна од друге, и пришивене паралелно са спољним рубом раменог пришивка, од којих је прва удаљена 20 мм од руба раменог пришивка;
3. наредник: двије жуте траке, 15 мм дебљине, и 5 мм удаљене једна од друге, у облику тупог угла (140 степени), пришивене на рамени пришивак, тако да су врхови углова окренути према унутрашњем рубу раменог пришивка, при чему је први угао 20 мм удаљен од спољног руба раменог пришивка;
4. старији наредник: три жуте траке, 15 мм дебљине, размакнуте 5 мм једна од друге у облику тупог угла (140 степени), пришивене на рамени пришивак, тако да су врхови углова окренути према унутрашњој страни раменог пришивка, при чему је први угао 20 мм удаљен од спољног руба раменог пришивка;
5. млађи инспектор: једна звијезда, смјештена у средини раменог пришивка, удаљена 20 мм од спољног руба раменог пришивка;
6. инспектор: двије звијезде, смјештене у средини раменог пришивка, 5 мм једна од друге, при чему је прва удаљена 20 мм од спољног руба раменог пришивка;
7. виши инспектор: три звијезде смјештене у средини раменог пришивка, 5 мм једна од друге, при чему је прва 20 мм удаљена од спољног руба раменог пришивка;
8. самостални инспектор: четири звијезде, смјештене у средини раменог пришивка, 5 мм једна од друге, при чему је прва 20 мм удаљена од спољног руба раменог пришивка;
9. главни инспектор: грб полицијског органа и једна звијездица, 5 мм удаљена од грба, при чему је грб 20 мм удаљен од спољног руба раменог пришивка;
10. генерални инспектор полиције: грб полицијског органа и двије звијездице смјештене у средини раменог пришивка, при чему је 5 мм удаљено једно од другог, а грб 20 мм од спољног руба раменог пришивка;
11. главни генерални инспектор полиције: грб полицијске агенције и три звјездице смјештене у средини раменог пришивка, при чему је 5мм удаљена једна од друге. Службени грб је смјештен 20мм од спољног руба раменог пришивка.

(2) Боја раменог пришивка је тамно плава, док јој је ширина 45мм, а дужина 100мм.

Одјељак 2 - Унапређење полицијских службеника

Члан 74. Унапређење

(1) Унапређење полицијског службеника у виши чин врши се искључиво према смјерницама и у процедури прописаним овим законом и правилником о процедури за унапређење.

(2) Полицијски службеници који се пријаве за унапређење из чина старијег полицајца у чин наредника, из чина старијег наредника у чин млађег инспектора и из чина вишег инспектора у чин самосталног инспектора, обавезни су да прођу интерне испите за унапређење у полицијском органу, у складу са правилником из става 1. овог члана.

(3) Уколико полицијски службеник који је провео три године у полицијском органу стекне виши степен школске спреме током рада у полицијском органу и испуни услове из члана 75, става 2, тачке 2. и 3. овог закона, може се пријавити за почетни чин који одговара његовој новој школској спреми, под условом да постоји слободно радно мјесто.

члан 75. Критеријуми и услови за унапређење

(1) Полицијски службеник добија наредни виши чин када се испуне сви сљедећи услови:

1. да је за чин у који би службеник могао бити унапријеђен у складу са овим законом оглашено слободно мјесто и то је слободно мјесто оглашено интерно;
2. да се полицијски службеник пријавио за слободно мјесто из тачке 1. овог става; и
3. да полицијски службеник има препоруку Комисије за унапређење установљене према члану 77, ставу 3. овог закона.

(2) При давању препоруке из става 1, тачке 3. овог члана, Комисија за унапређење води рачуна да полицијски службеник испуњава све сљедеће критеријуме:

1. да је провео законом прописано вријеме у претходном чину;
2. да је био оцијењен оцјеном "добар" или вишом оцјеном за свој рад у последње три године;
3. да се против њега не води кривични поступак или дисциплински поступак за тешку повреду службене дужности;
4. да је успјешно завршио интерне испите из члана 74, става 2. овог закона;
5. да његово унапређење није суспендовано у складу са ставом 4. члана 110. овог закона.

(3) При давању препоруке из става 1, тачке 3. овог члана, Комисија за унапређење узима у обзир и дисциплинске мјере изречене полицијском службенику.

(4) Интерно објављивање радног мјеста из става 1, тачке 1. овог члана детаљније прописује министар подзаконским актом на приједлог руководиоца.

Члан 76. Прописано вријеме проведено у претходном чину

(1) Најкраће вријеме проведено у претходном чину које је потребно да би полицијски службеник испунио критеријуме за унапређење из члана 75, става 2, тачке 1. овог закона јесте:

- 1) за унапређење из чина полицајца у чин старијег полицајца - три године;
- 2) за унапређење из чина старијег полицајца до чина млађег инспектора - четири године у сваком чину;
- 3) за унапређење из чина млађег инспектора до чина вишег инспектора - четири године у сваком чину за полицијске службенике са ИВ и ВИ степеном школске спреме и двије године у сваком чину за полицијске службенике са ВИИ степеном школске спреме;

4) за унапређење из чина вишег инспектора до чина главног инспектора - три године у сваком чину.

(2) Поред најкраћег времена потребног за унапређење из става 1, тачке 4. овог члана, полицијски службеник који се пријављује за унапређење из чина вишег инспектора у чин самосталног инспектора или из чина самосталног инспектора у чин главног инспектора мора имати најмање ВИ степен школске спреме.

(3) При рачунању времена из става 1. овог члана признаје се само стварно вријеме проведено на дужности у полицијском органу.

(4) Изузетно од става 2. овог члана, као стварно вријеме проведено на дужности признаће се и вријеме које је полицијски службеник провео у екстерном премјештају у складу са чланом 65. овог закона или у премјештају у иностранство у складу са чланом 66. овог закона или радећи у некој другој установи за полицијску обуку.

Члан 77.

Поступак унапређења

(1) Кадровска служба полицијског органа припрема годишњу листу слободних радних мјеста за све чинове за унапређење, са изузетком почетних чинова.

(2) Листа из става 1. овог члана доставља се руководиоцу који одлучује о покретању поступка за унапређење.

(3) На основу одлуке из става 2. овог члана, руководилац формира Комисију за унапређење и именује три члана чији су чиновни једнаки или виши од чинова који се захтијевају за радно мјесто за које се кандидати разматрају за унапређење, а имају најмање чин вишег инспектора.

(4) Прије објављивања слободних радних мјеста из члана 75, става 1, тачке 1. овог закона, Комисија за унапређење разматра све случајеве посебних унапређења у складу са чланом 78. овог закона.

(5) Комисија за унапређења препоручује руководиоцу кандидате који су добили највише бодова на интерним тестовима из члана 74, става 2. овог закона у складу са бројем слободних радних мјеста која су интерно објављена.

(6) За полицијске службенике који не морају приступити интерним тестовима из члана 74, става 2. овог закона, као главни индикатор за унапређење узимају се оцјене рада и те оцјене наводе се у одлуци о унапређењу.

Члан 78.

Посебно унапређење

(1) Полицијски службеник чији је рад у претходне три године оцијењен са највећом могућом оцјеном, који је постигао изванредне резултате и значајно допринио повећању безбједности у БиХ и безбједности њених грађана, те који је провео у тренутном чину најмање пола времена прописаног за стицање вишег чина и који испуњава услове из члана 75. овог закона, може бити унапријеђен у сљедећи виши чин.

(2) Полицијски службеник може бити унапријеђен на овакав начин највише два пута у току своје професионалне каријере.

(3) Полицијски службеник не може бити унапријеђен на начин из става 1. овог члана у чин вишег инспектора и изнад.

(4) Све случајеве посебног унапређења разматра Комисија за унапређења формирана у складу са чланом 77, ставом 3. овог закона.

(5) Одлуку о пријевременом или посебном унапређењу из става 1. овог члана одобрава руководилац, на основу приједлога Комисије за унапређење.

Члан 79.

Одлуке о унапређењу

(1) Одлуке о унапређењу у виши чин, посебним унапређењима и стицању вишег чина из члана 74, става 3. овог закона писмено се образлажу.

(2) Листа унапријеђених полицијских службеника објављује се на огласној табли полицијског органа.

(3) Полицијски службеник који се пријавио за унапређење може поднијети жалбу Полицијском одбору из члана 121. овог закона у року од осам дана након објављивања листе из става 2. овог члана. жалба одгађа поступак унапређења.

(4) Када Полицијски одбор из члана 121. овог закона одлучи по свим поднесеним жалбама, Комисија за унапређење објављује коначну листу кандидата номинованих за унапређење на огласној табли полицијског органа.

(5) Када буде унапријеђен у виши чин, полицијског службеника на радно мјесто у новом чину распоређује руководилац. При том распоређивању, узима се у обзир изречена склоност унапријеђеног полицијског службеника и даје се приоритет склоностима полицијских службеника који су добили највиши број бодова Комисије за унапређења.

(6) Полицијски службеник прихвата радно мјесто из става 5. овог члана.

(7) Начин на који Комисија за унапређење додјељује бодове полицијском службенику одређује се правилником из члана 74, става 1. овог закона.

Одјељак 3 - Оцјењивање рада полицијских службеника

Члан 80.

Оцјена рада

(1) Полицијски орган најмање једном годишње врши оцјену рада свих полицијских службеника како би се утврдило испуњавају ли позив службе и наредбе које изда надређени и задовољавају ли професионалне стандарде неопходне у извршавању полицијских задатака.

(2) Оцјена рада предузима се ради:

а) обезбјеђивања дјелотворног средства за процјену рада полицијских службеника;

б) подстицања службеника да дају максимум својих способности;

ц) идентификовања недостатака у раду и проблема било из којег подручја рада, а које треба отклонити;

д) признавања истакнутог рада, давања подстицаја за бољи рад те постављања нових радних циљева.

(3) Оцјену рада полицијског службеника сачињава и потписује по хијерархији непосредно надређени.

(4) Оцјену рада полицијског службеника који ради на руководећем радном мјесту сачињава замјеник руководиоца полицијског органа, а потписује је руководилац.

(5) Детаљни поступак и критеријуме оцјене рада полицијских службеника прописује министар правилником, на приједлог руководиоца.

Члан 81.

Начин оцјењивања

(1) Полицијски службеник оцјењује се сљедећим оцјенама:

1. не задовољава;
2. задовољава;
3. добар;
4. врло добар;
5. одличан.

(2) Поступак оцјене рада полицијског службеника покреће непосредно надређени који има најмање чин старијег наредника и најмање један виши чин од полицијског службеника који се оцјењује. Оцјене утврђује руководилац организационе јединице надређенога који покреће поступак, а који има најмање чин инспектора.

(3) Полицијски службеник добија копију оцјене свог рада и потписује је.

(4) Полицијски службеник који се не слаже са оцјеном свог рада може поднијети жалбу Полицијском одбору из члана 121. овог закона у року од осам дана након што прими копију оцјене рада.

Члан 82.

Резултати рада

(1) У случају да је полицијски службеник добио оцјену рада "не задовољава", биће поново оцијењен три мјесеца након годишње процјене рада. У току та три мјесеца полицијски службеник ће бити пажљиво надгледан. По протеклу тог рока, уколико није дошло до задовољавајућег степена побољшања у раду, може се предузети сљедеће:

1. интерни премјештај унутар полицијског органа у складу са чином полицијског службеника;
2. престанак радног односа.

(2) Процес поновног оцјењивања не спречава покретање дисциплинског поступка због лоших резултата рада.

Члан 83.

Евиденције оцјене рада

(1) Испуњене и потписане обрасце о оцјени рада кадровска служба евидентира и похрањује у службениковом досјеу.

(2) Полицијски службеник има слободан приступ својим оцјенама рада.

(3) Образац оцјене рада остаће у личном досјеу полицијског службеника, а када полицијски службеник напусти службу због одласка у пензију, давања отказа или другачијег престанка радног односа, похраниће се у архиву.

ГЛАВА IX - НАКНАДЕ (ПЛАТА, ДОДАЦИ И ОСТАЛЕ НАКНАДЕ)

Одјељак 1 – Накнаде

Члан 84.

Одређење накнада

(1) Накнаде полицијском службенику су плата, додаци и остале накнаде прописане овим законом.

(2) Плата полицијског службеника веже се уз његов чин.

Одјељак 2 – Плата

Члан 85.

Основица плате и коефицијенти чиновна

- (1) Обрачун плата за полицијске службенике врши се према заједничкој основици плата за запослене у институцијама БиХ, коју одређује Савјет министара.
- (2) Полицијски службеници су категорисани у 11 коефицијената чиновна, тако што се сваком чину приписује коефицијент у поједином платном разреду, који је једнак за све полицијске органе.
- (3) Највиши коефицијент чина приписује се чину главног генералног инспектора полиције и једнак је коефицијенту који се приписује положају замјеника министра. Највиши коефицијент чина је три и по пута већи од најнижег коефицијента чина. Најнижи коефицијент чина се приписује чину полицајца.
- (4) Остале коефицијенте чиновна који се приписују осталим чиновима, а према одредбама става 2. и 3. овог члана, утврђује Савјет министара посебним прописом.

Члан 86.

Обрачун плате

Платне ставке и начин обрачуна су:

1. основна плата: основна плата одређује се тако што се основица плате одређена у складу са чланом 85, ставом 1. овог закона помножи с коефицијентом чина који је утврђен посебним прописом из члана 85, става 4. овог закона;
2. радно искуство: плата се увећава за 0,5 % за сваку пуну годину радног искуства, с тим да укупно повећање не може бити веће од 20%.

Одјељак 3 – Додаци

Члан 87.

Додатак за посебне услове рада

- (1) Зависно од ризика, одговорности, сложености или посебних радних услова на одређеним радним мјестима, руководилац одлучује о трајном одређеном додатку за посебне услове рада на таквим радним мјестима.
- (2) Додатак за посебне услове рада трајно је везан за радна мјеста из става 1. овог члана те не може бити измијењен уколико не наступе нове посебне радне околности.
- (3) Додатак за посебне услове рада износи до 30% основне плате.
- (4) Уз додатак из става 3. овог члана, у посебним околностима и на приједлог руководиоца, министар ће одредити већи трајни додатак за поједина радна мјеста. Тај додатак износи 10% основне плате.

Члан 88.

Додатак за ванредне радне резултате

- (1) На основу ванредних и објективно оцијењених радних резултата полицијског службеника, руководилац може одлучити о једнократном додатку на плату том службенику до 30% основне плате.
- (2) Додатак за ванредне радне резултате може се исплатити истом полицијском службенику само једном годишње за један мјесец.
- (3) Одлука из става 1. овог члана биће објављена на огласној табли полицијског органа.

Одјељак 4 - Остале накнаде

Члан 89.

Плаћено одсуство

Полицијски службеник има право на накнаду плате до висине једне плате за вријеме годишњег одмора и плаћеног одсуства те за први период одсуства са посла ради болести или инвалидности до 30 дана, а који према прописима о здравственом осигурању морају бити исплаћени од стране полицијског органа.

Члан 90.

Накнаде за привремени интерни премјештај

(1) Полицијски службеник који је, према члану 64. овог закона, премјештен на друго радно мјесто, које је 80 км или више удаљено од његовог тренутног радног мјеста, има право на накнаде за привремени интерни премјештај.

(2) Уз основну плату која је одређена чином полицијског службеника, накнаде из става 1. овог члана су:

- а) накнада трошкова за одвојени живот;
- б) накнада за одговарајући смјештај.

(3) Полицијски службеник који је премјештен по личном захтјеву нема право на накнаде за привремени интерни премјештај.

(4) Одредба става 1. овог члана не примјењује се на полицијског службеника који је први пут распоређен на посао.

Члан 91.

Права у случају вишка радне снаге

(1) У случају отпуштања због вишка радне снаге у складу са одредбама овог закона, отпуштени полицијски службеник има право на отпремнину у износу од најмање шест мјесечних плата.

(2) Отпремнине из става 1. овог члана износи 12 мјесечних плата за полицијске службенике који имају најмање 15 година радног искуства.

Члан 92.

Смрт полицијског службеника

(1) Полицијски службеник који изгуби живот на дужности сахрањује се на мјесту које одреди његова породица из члана 38, става 3. овог закона на трошак полицијског органа.

(2) Полицијски орган сноси сљедеће посмртне трошкове:

- а) трошкове за превоз посмртних остатака на мјесто сахране;
- б) путне трошкове за два пратећа лица;
- ц) трошак за гробницу уколико није већ обезбијеђена на други начин;
- д) друге уобичајене трошкове у износу који одређује министар.

(3) Породица коју је преминули полицијски службеник издржавао има право на једнократну финансијску помоћ у износу посљедње нето-плате коју је примио преминули увећане шест пута.

Члан 93.

Друге врсте накнада

Полицијски службеници имају право и на сљедеће накнаде:

- а) за трошкове јавног превоза на посао и са посла;

- б) за оброке (бонови за ручак);
- ц) регрес;
- д) у случају смрти члана уже породице;
- е) за трошкове усавршавања (накнада за обуку, образовање и продужења ваздухопловне лиценце-таксе и љекарски прегледи);
- ф) отпремнина;
- г) за службене путеве (трошкови превоза и дневница).

Члан 94.

Подзаконски акти о осталим накнадама

Савјет министара у подзаконском акту утврђује критеријуме, услове и износе накнада из овог одјељка овог закона.

ГЛАВА X - РАДНИ УСЛОВИ

Члан 95.

Радни и социјални прописи

Закон о радним односима и остали закони којима се уређују права и обавезе из радног односа примјењују се на полицијске службенике и кадете уколико није другачије одређено овим законом.

Члан 96.

Радно вријеме

(1) Просјечно радно вријеме је 40 часова седмично.

(2) Уобичајено радно вријеме је осам часова дневно. Руководилац може одредити другачије радно вријеме у сљедећим случајевима:

- а) када је потребан континуитет рада;
- б) када се одређени задаци морају извршити у одређеним роковима или у планираном временском периоду.

Члан 97.

Рад у посебним условима

(1) Полицијски службеник обавезан је да ради у посебним условима у случају када су такви услови неопходни за извршење задатака полицијског органа.

(2) Посебним условима сматрају се: рад по ванредном распореду, рад у двократној смјени, рад у смјенама, рад суботом, недељом, празницима и осталим слободним данима, рад ноћу и рад на појединим локацијама.

(3) Други начини рада у посебним условима могу бити одређени ако то захтијева безбједносна ситуација или ако је то једини начин да се обаве одређени задаци који не могу бити одгођени или се морају завршити у одређеном року.

(4) Руководилац детаљније одређује разлоге из којих се други начин рада у посебним условима из става 3. овог члана може одредити, а може овластити и друге полицијске службенике који раде на руководећим радним мјестима да то одреде.

(5) За послове из става 2. овог члана полицијски службеници имају право на накнаду у новцу или слободним сатима. На приједлог руководиоца, министар ће подзаконским актом утврдити начин исплате и износ ових накнада.

Члан 98.

Ограничења прековременог рада

(1) У случају да је потребно обавити хитан посао или задатак до одређеног рока или у одређеном временском периоду, издаће се наредба полицијским службеницима за прековремени рад.

(2) Прековремени рад из става 1. овог члана може трајати до четири часа дневно и не више од 20 часова седмично.

Члан 99.

Плаћени годишњи одмор

(1) Полицијски службеници имају право на најмање 18, а највише 30 радних дана плаћеног годишњег одмора, зависно од дужине радног искуства.

(2) Годишњи одмор на који полицијски службеници имају право одређен је како слиједи у табели:

ГОДИНЕ РАДНОГ ИСКУСТВА:	Радни дани
- ОД 6 МЈЕСЕЦИ ДО 3 ГОДИНЕ	18
- од 3 до 5 година	20
- од 5 до 7 година	22
- од 7 до 10 година	23
- од 10 до 12 година	24
- од 12 до 15 година	25
- од 15 до 20 година	27
- од 20 до 25 година	29
- преко 25 година	30

(3) У смислу овог закона, у дане годишњег одмора не рачунају се субота, недеља, празници и други нерадни дани.

(4) По одлуци руководиоца, а као награда за изванредне резулате рада, полицијски службеник има право на два додатна слободна радна дана.

(5) Полицијски службеник може искористити свој годишњи одмор у цјелини или у два дијела. Први дио користи се без прекида у трајању од најмање 12 радних дана у току календарске године. Други дио користи се најкасније до 30. јуна наредне године.

(6) Трајање и распоред годишњих одмора за наредну годину утврђују се прије краја текуће године.

(7) Изузетно од става 5. овог члана, руководиоца може промијенити распоред годишњих одмора због изузетно важних оперативних разлога.

Члан 100.

Плаћено одсуство

(1) Полицијски службеник има право на плаћено одсуство до пет радних дана у једној календарској години, у сљедећим случајевима:

смрт члана уже породице;	до три радна дана;
смрт сродника;	до једног радног дана;
његовање члана уже породице;	до три радна дана;
рођење дјетета;	до три радна дана;
склапање брака;	до пет радних дана;
селидба;	до два радна дана.

(2) Плаћено одсуство из става 1. овог члана одобрава руководилац.

Члан 101.
Неплаћено одсуство

На захтјев полицијског службеника, руководилац може одобрити неплаћено одсуство у периоду од најдуже 30 дана у једној календарској години.

Члан 102.
Бенефицирани пензијски стаж

Полицијски службеници имају право на бенефицирани пензијски стаж по којем се сваких 12 мјесеци проведених на дужности рачуна као 16 мјесеци службе.

ГЛАВА XI - ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

Члан 103.
Дисциплинска одговорност полицијског службеника

(1) Полицијски службеник је дисциплински одговоран за повреде службене дужности прописане овим законом, настале као резултат његове кривице.

(2) Кривична одговорност за кривично дјело не искључује дисциплинску одговорност полицијског службеника, уколико је почињење кривичног дјела такође и повреда службене дужности.

(3) Ослобођење од кривичне одговорности не подразумеива истовремено и ослобођење од дисциплинске одговорности.

(4) Дисциплински поступак детаљније прописује министар подзаконским актом након консултација са руководиоцима органа.

(5) Дисциплински поступак мора бити фер и транспарентан. Током дисциплинског поступка, полицијски службеник ужива сљедећа права која се разрађују подзаконским актом из става 4. овог члана:

1. право да буде правовремено обавијештен о оптужби за повреду службене дужности и о доказима, као и право да писмено одговори на оптужбу или да се његова усмена изјава запише;
2. право на фер и јавно саслушање у разумном року од стране тијела утврђених овим законом. Јавност може бити искључена са саслушања ако то захтијевају интереси морала, јавног реда и државне безбједности демократског друштва, или ако је то у интересу малољетника или заштите приватног живота, или јавност може бити искључена до неопходне мјере у посебним околностима кад би јавно саслушање ометало интересе правичности према мишљену тијела утврђених овим законом;
3. право да не исказује против себе, право да се од оптужбе брани сам или уз стручну помоћ адвоката којег сам изабере те право присуствовања сваком саслушању у поступку;
4. право на јавно изрицање одлуке;
5. право на подношење жалбе на одлуку дисциплинске комисије установљене према овом закону.

Члан 104.

Лакше повреде службене дужности

Лакше повреде службене дужности су:

1. неношење или неисправно ношење униформе, наоружања или опреме;
2. недолазак на посао у одређено вријеме или одлазак са посла прије краја радног времена;
3. непажљиво и неуредно чување докумената и података;
4. неоправдано одсуство са дужности у трајању од једног дана у једном мјесецу;
5. изазивање свађе и нарушавање међуљудских односа;
6. некоректно и непристојно понашање према колегама, запосленицима или посјетиоцима;
7. конзумирање алкохола у току радног времена;
8. спавање на дужности.

Члан 105.

Теже повреде службене дужности

(1) Теже повреде службене дужности су:

1. неизвршавање, несавјесно, неблагоприятно или непажљиво извршавање службених задатака;
2. избјегавање обавеза везаних за професионалну обуку и усавршавање;
3. четири или више лакших повреда службене дужности;
4. неоправдано одсуство са дужности у трајању дужем од једног али краћем од три дана у једном мјесецу;
5. неовлаштено кориштење средстава повјерених ради извршавања задатака и дужности;
6. вршење активности које нису у складу са интересима полицијског органа или без претходног одобрења старјешине;
7. понашање које онемогућава, омета или отежава другима извршавање службених задатака;
8. непружање стручне помоћи грађанима у остваривању њихових законских права;
9. понашање које нарушава углед полицијског органа;
10. неизвршавање или недовољно предузимање мјера у оквиру властитих дужности неопходних за обезбјеђење објеката, лица и повјерених средстава и ствари;
11. спречавање грађана или правних лица у остваривању њихових права при подношењу захтјева, жалби, притужби, молби и других поднесака, или неодлучивање по тим поднесцима у законском року;
12. непружање помоћи другом полицијском службенику који тражи помоћ када му је помоћ неопходна за извршавање његових службених задатака;
13. прикривање чињеница о начину извршавања службених радњи или употреби силе од стране другог полицијског службеника, који је начином извршења службене радње или употребом средстава присиле починио тежу повреду службене дужности;
14. чињење или нечињење које води откривању службене тајне;
15. самовољно напуштање дужности или мјеста чувања одређеног објекта или лица, које може имати штетне посљедице за полицијски орган;
16. долазак на посао у пијаном стању или под утицајем алкохола или коришћење наркотика или опијата за вријеме радног времена;
17. спречавање, избјегавање или одгађање спровођења интерних поступака према себи, одбијањем да се подвргне тесту или психо-физичком испитивању;
18. нарушавање јавног реда и мира, посебно непристојним и грубим понашањем, тучом или било којом другом активношћу којом се нарушава јавни ред и мир и том активношћу нарушава углед полицијског органа, без обзира на вријеме и мјесто догађаја;
19. давање нетачних података који утичу на доношење одлука надлежних органа или изазивају друге штетне посљедице;
20. неоправдано одсуство са дужности у трајању од три узастопна дана или од укупно пет дана у току једне календарске године;
21. злоупотреба боловања;
22. употреба силе, односно ватреног оружја у супротности са овим законом;
23. злоупотреба службеног положаја;
24. одбијање извршавања законитих наредби издатих у циљу извршавања службених задатака и дужности;

25. учествовање у политичким активностима које нису у складу са службом полицијског службеника, било за вријеме или ван дужности;

26. вршење дискриминације при извршавању дужности, по основу расе, боје коже, пола, језика, религије, политичког или другог одређења, националног или социјалног поријекла или било по којем другом основу.

(2) Теже повреде службене дужности из става 1. овог члана степенују се бодовима на сљедећи начин:

- повреде из тачке 1. до 3. - 5 бодова;
- повреде из тачке 4. до 6. - 10 бодова;
- повреде из тачке 7. до 11. - 15 бодова;
- повреда из тачке 12. - 20 бодова;
- повреде из тачке 13. до 19. - 25 бодова;
- повреде из тачке 20. до 26. - 30 бодова.

Члан 106.

Покретање интерног поступка

(1) Интерни поступак због повреде службене дужности покреће се на основу:

- а) притужбе грађанина;
- б) захтјева једног или више запослених у полицијском органу;
- ц) захтјева непосредно надређеног полицијског службеника; или
- д) захтјева шефа канцеларије за жалбе и притужбе грађана при министарству.

(2) Интерни поступак води одјел за унутрашњу контролу.

(3) Свако ко прими информацију о или притужбу на полицијског службеника прослиједиће ту информацију или притужбу одјелу за унутрашњу контролу у року од 24 часа.

(4) Интерни поступак за лакше повреде службене дужности мора се завршити у року од 30 дана од дана пријаве одјелу за унутрашњу контролу.

(5) Интерни поступак за теже повреде службене дужности мора се завршити у року од три мјесеца од дана пријаве одјелу за унутрашњу контролу, а може се продужити за још два мјесеца у зависности од сложености случаја.

Члан 107.

Изрицање дисциплинске санкције

(1) Дисциплинске санкције за лакше повреде службене дужности изриче руководилац након спроведеног интерног поступка из члана 106. овог закона.

(2) Дисциплинске санкције за теже повреде службене дужности изриче дисциплинска комисија након спроведеног дисциплинског поступка из члана 109. овог закона.

(3) Одлука о дисциплинској одговорности доставља се полицијском службенику.

Члан 108.

Дисциплинска комисија

(1) Дисциплинску комисију успоставља руководилац, а чланови су предсједавајући, два члана и исти број замјеника чланова. Два члана и један замјеник морају имати чин самосталног инспектора или виши чин, а други члан и други замјеник морају бити државни службеници. Најмање два члана дисциплинске комисије морају бити дипломирани правници.

(2) Предсједавајући дисциплинске комисије је полицијски службеник највишег чина који је дипломирани правник.

(3) Начин рада, гласања и доношења одлука регулише се подзаконским актом из члана 103, става 4. овог закона.

Члан 109.

Покретање дисциплинског поступка

(1) За теже повреде службене дужности, одјел за унутрашњу контролу у року од седам дана након спроведеног интерног поступка из члана 106. овог закона доставља дисциплинској комисији захтјев за покретање дисциплинског поступка.

(2) Дисциплинска комисија одлуком покреће дисциплински поступак у року од седам дана од дана пријема захтјева одјела за унутрашњу контролу.

(3) Захтјев и одлука о покретању дисциплинског поступка због теже повреде службене дужности доставља се полицијском службенику.

(4) Дисциплинска комисија доноси одлуку о дисциплинској одговорности у року од 60 дана након пријема захтјева из става 1. овог члана.

Члан 110.

Дисциплинске санкције

(1) За лакше повреде службене дужности, прописане у члану 104. овог закона, могу се изрећи сљедеће дисциплинске санкције:

- а) писмена опомена;
- б) новчана казна у износу од 15% једне основне мјесечне плате полицијског службеника.

(2) За теже повреде службене дужности, прописане у члану 105. овог закона, могу се изрећи сљедеће дисциплинске санкције:

- а) новчана казна;
- б) обустављање унапређења у виши чин;
- ц) прекид радног односа.

(3) Новчана казна за теже повреде службене дужности те престанак радног односа изричу се према сљедећој табели:

Бодови	Минимална санкција заснована на постотку основне једномјесечне плате	Минимална санкција заснована на постотку основне једномјесечне плате
5 до 9	казна од 15 % за 2 мјесеца	казна од 15% за 3 мјесеца
10 до 14	казна од 15 % за 3 мјесеца	казна од 20% за 4 мјесеца
14 до 19	казна од 20% за 4 мјесеца	казна од 30% за 5 мјесеци
20 до 24	казна од 20% за 5 мјесеци	казна од 30% за 6 мјесеци
25 или више	казна од 20% за 6 мјесеци	престанак радног односа

(4) За 20 и више бодова изриче се и дисциплинска санкција обустављања унапређења у виши чин за временски период од 12 мјесеци до 3 године.

(5) Ако се полицијски службеник терети за двије или више повреда проистеклих из истог догађаја, дисциплинска одговорност утврђује се за сваку повреду засебно, а изриче се јединствена дисциплинска санкција за све повреде. Одлуку о јединственој дисциплинској санкцији дисциплинска комисија доноси према повреди којој се приписује највише бодова, а остале повреде узимају се у обзир као отежавајуће околности приликом одлучивања о врсти и висини дисциплинске санкције из става 3. овог члана.

(6) Приликом одлучивања о дисциплинској санкцији, бодови приписани за сваку повреду у протеклих пет година се збрајају, множе са фактором 0,2 те прибарају бодовима приписаним за дисциплинску повреду по којој се поступа.

(7) Свакој лакшој повреди службене дужности приписује се један бод који се додјељује за период од двије године од дана изрицања дисциплинске санкције и примјењује за будуће повреде службене дужности у том року.

(8) Обавезна дисциплинска санкција прекида радног односа изриче се за теже повреде службене дужности из члана 105, става 1, тачке 13. до 26. овог закона, ако је повреда почињена са умишљајем или услед крајње непажње, а нису утврђене олакшавајуће околности у прилог полицијском службенику.

(9) Обавезна дисциплинска санкција прекида радног односа изриче се када полицијски службеник сакупи 60 или више бодова за повреду по којој се поступа и раније повреде службене дужности у протеклих пет година.

(10) Обавезна дисциплинска санкција прекида радног односа изриче се ако је полицијски службеник правоснажно осуђен за кривично дјело на казну затвора од шест мјесеци или тежу казну.

(11) Све дисциплинске санкције изречене за повреде службене дужности уписују се у лични досје полицијског службеника.

Члан 111.

Право жалбе на одлуку о дисциплинској одговорности

(1) Против одлуке о дисциплинској одговорности може се поднијети жалба Полицијском одбору из члана 121. овог закона у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

(2) Полицијски одбор о жалби одлучује у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Члан 112.

Суспензија

(1) Полицијски службеник може да буде привремено суспендован са задатака и дужности које обавља или суспендован из полицијског органа ако је против њега покренут кривични или дисциплински поступак и ако се, узимајући у обзир природу кривичног дјела или природу теже повреде службене дужности као и околности под којима је почињено кривично дјело, односно тежа повреда службене дужности, може основано вјеровати да би се иначе штетило интересима службе или интерном поступку.

(2) Руководилац је одговоран за доношење одлуке о привременој суспензији у складу са ставом 1. овог члана.

(3) Суспензија полицијског службеника одређена у складу са ставом 1. овог члана може трајати до окончања дисциплинског или кривичног поступка.

(4) Током суспензије службено оружје и службена легитимација полицијског службеника одузимају се и забрањено му је носити службену униформу.

(5) Полицијски службеник који је примио одлуку о суспензији из става 1. овог члана може поднијети жалбу на одлуку о суспензији Полицијском одбору из члана 121. овог закона у року од 3 дана од пријема одлуке. жалба не одгађа извршење одлуке.

Члан 113.

Исплата плате током суспензије

(1) Током суспензије из полицијског органа, полицијски службеник има право на 55% своје плате. У посебним случајевима, када има породицу коју издржава, полицијски службеник има право на износ до 65% своје плате.

(2) Полицијски службеник има право на пуну накнаду своје плате и друга права по основу рада ако се тврди да није одговоран за тежу повреду службене дужности нити за почињење кривичног дјела.

Члан 114.

Трајање поступка

(1) За лакше повреде службене дужности, интерни поступак и доношење одлуке о санкцији од стране руководиоца мора бити окончано у року од 60 дана од дана када је повреда почињена или дана када је пријављена одјелу за унутрашњу контролу.

(2) За теже повреде службене дужности, интерни поступак и дисциплински поступак мора да буде окончан у року од девет мјесеци од дана када је повреда пријављена одјелу за унутрашњу контролу.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, када се против полицијског службеника води кривична истрага, покрене се дисциплински поступак и полицијски службеник се суспендује до окончања кривичног поступка или до окончања кривичне истраге.

Члан 115.

Дисциплински списи

(1) Полицијски орган води евиденцију о дисциплинским санкцијама изреченим полицијским службеницима.

(2) Копија одлуке о дисциплинској одговорности ставља се у лични досје полицијског службеника.

ГЛАВА XII - ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ

Члан 116.

Одговорност полицијског службеника

(1) Полицијски службеник обавезан је полицијском органу да надокнади материјалну штету на имовини полицијског органа коју је проузроковао намјерно или из грубе непажње током обављања дужности.

(2) Полицијски службеник обавезан је полицијском органу да надокнади штету коју полицијски орган мора надокнадити оштећеним грађанима и правним лицима, а коју је, намјерно или из грубе непажње, проузроковао полицијски службеник током обављања дужности.

(3) Сваки службеник полицијског органа обавезан је да, одмах по сазнању, поднесе извјештај о причињеној штети.

Члан 117.

Утврђивање и надокнада штете

(1) Комисија коју успоставља руководилац утврђује штету, износ и околности под којима је штета проузрокована.

(2) Руководилац и полицијски службеник могу направити писмени споразум о износу и начину надокнаде штете.

(3) На основу извјештаја комисије и споразума, руководилац доноси одлуку о надокнади штете, износу, року и начину надокнаде. У складу са износом надокнаде и на основу захтјева полицијског службеника, руководилац може дозволити исплату у ратама.

(4) Ако је штета причињена на имовини, на захтјев полицијског службеника руководилац може одобрити да штета буде надокнађена успоставом пређашњег стања на трошак полицијског службеника у одређеном року.

Члан 118.

Одговорност државе за штету

(1) У складу са законом, БиХ је одговорна за штету причињену физичким и правним лицима као резултат поступања полицијских службеника у извршењу или везано за извршење задатака полицијског органа.

(2) БиХ има право да захтијева од полицијског службеника, за којег се утврди да је одговоран за штету из става 1. овог члана, да надокнади износ исплаћен трећим лицима, ако је проузрокована штета посљедица његове грубе непажње или намјере или неовлашћених радњи или поступака.

ГЛАВА XIII - ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА

Члан 119.

Основе престанка радног односа

Полицијском службенику престаје радни однос, те аутоматски губи ста тус полицијског службеника, у сљедећим случајевима:

1. када својевољно да отказ;
2. када добије оцјену "не задовољава" на крају пробног рада;
3. када наврши 65 година живота и законом прописани пензијски стаж или 40 година пензијског стажа;
4. када је због здравственог стања трајно неспособан да обавља службене дужности, а да при том не испуњава услове за премјештај на друго одговарајуће радно мјесто унутар полицијског органа;
5. када два пута узастопно добије негативну оцјену за рад (члан 82);
6. губитком држављанства БиХ;
7. стицањем држављанства друге државе, ако је то у супротности са законима БиХ;
8. због вишка радника;
9. када му је за кривично дјело изречена правоснажна казна затвора од шест мјесеци или тежа казна;
10. када му је изречена дисциплинска санкција престанка радног односа;
11. истеком мандата руководиоца, односно замјеника руководиоца полицијског органа из члана 2, става 1. овог закона, уколико је прије именована на ту дужност ра дио у полицијском органу на који се овај закон не примјењује.

Члан 120.

Обавеза раздужења службених средстава

(1) Полицијски службеник којем је престао радни однос у полицијском органу обавезан је да раздужи сва средства, уређаје и опрему коју је задужио у року од седам дана од дана престанка радног односа.

(2) На дан престанка радног односа, службено оружје и легитимације полицијског службеника одузимају се и забрањено му је носити службену униформу.

ГЛАВА XIV - ПОЛИЦИЈСКИ ОДБОР

Члан 121.

Успостава и улога Полицијског одбора

(1) Полицијски одбор успоставља Савјет министара.

(2) Полицијски одбор надлежан је за преиспитивање одлука или недоношења одлука полицијског органа које се односе на ста тус полицијских службеника, у складу са овим законом и подзаконским актима, а на захтјев:

- а) полицијског службеника који се осјећа оштећеним оспораваном одлуком, поступањем или непоступањем;
- б) полицијског органа у којем је оштећени полицијски службеник запослен;
- ц) министарства.

(3) Полицијски одбор:

- а) саслушава полицијског службеника, ако је то потребно;
- б) позива свједоке и вјештаке, када је то неопходно;
- ц) тражи и прикупља од надлежних тијела све релевантне податке;
- д) усваја пословнике, који се објављују у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

(4) Одлуке Полицијског одбора заснивају се на закону и на потпуно и правилно утврђеним чињеницама. Одлуке Полицијског одбора су коначне, с тим да могу бити предмет судског преиспитивања у складу са законима БиХ, и достављају се подносиоцу жалбе у року од осам дана од дана доношења.

(5) Полицијски одбор одлучује о жалби у року од 20 дана од дана пријема жалбе, осим ако овим законом није другачије прописано.

(6) жалба поднесена Полицијском одбору не одгађа извршење одлуке уколико није другачије прописано овим законом.

(7) При одлучивању о жалби поднесеној на одлуку дисциплинске комисије, Полицијски одбор поступа према члану 103., ставу 4. овог закона.

Члан 122.

Састав Полицијског одбора

(1) Полицијски одбор чине три полицијска службеника са чином главног инспектора, који представљају различите полицијске органе БиХ, и два државна службеника из различитих полицијских органа БиХ.

(2) Најмање три члана Полицијског одбора морају бити дипломирани правници, а Полицијским одбором предсједава полицијски службеник највишег чина.

(3) Сваки полицијски орган предлаже Савјету министара три кандидата за члана Полицијског одбора. Савјет министара именује чланове Полицијског одбора на мандат од двије (2) године, без могућности другог мандата.

(4) члан Полицијског одбора мора да буде независан у свом раду и непристрасан.

(5) члан Полицијског одбора може да буде разријешен дужности прије краја свог мандата само по одлуци Савјета министара због изузетних околности и уз претходну сагласност осталих чланова Полицијског одбора.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 123.

Прелазна одредба о запошљавању

(1) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, одредбе Главе В (Упражњена радна мјеста и запошљавање) овог закона неће се примјењивати. У том року, поступак избора и запошљавања кандидата засниваће се на пријављивању на јавни конкурс активних припадника полиције у БиХ.

(2) У року од 30 дана од ступања на снагу овог закона, руководилац ће донијети правилник о поступку избора и запошљавања полицијских службеника током прелазног периода из става 1. овог члана.

Члан 124.

Прелазна одредба о именовану

(1) Прво именовање руководиоца и замјеника руководиоца полицијског органа према овом закону врши се по истеку рока од најкасније шест мјесеци, након ступања на снагу овог закона.

(2) Изузетно од члана 59. овог закона, за прво именовање руководиоца и замјеника руководиоца полицијског органа, кандидати за те положаје не морају испуњавати услов од три године рада у чину главног инспектора.

Члан 125.

Правилник о платама

(1) У року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, Савјет министара усвојиће Правилник о платама и накнадама за полицијске службенике, а на основу приједлога министара заснованог на приједлогу руководиоца и у складу са одредбама овог закона.

(2) У року од мјесец дана од дана ступања на снагу овог закона, Савјет министара усвојиће нову основицу за обрачунавање плата полицијских службеника према члану 85. овог закона.

(3) Полицијским службеницима којима по новој структури плате буде обрачуната нижа основна плата, додијелиће се лична прелазна сума која ће се обухватити у будућем повећању плата.

Члан 126.

Додјела чинова

(1) Полицијским службеницима који су на дан ступања на снагу овог закона запосленици полицијског органа додјељује се чин у складу са одредбама овог закона, те укупним радним искуством и испуњењем минималних услова везаних за образовање прописано за чин.

(2) Услови за добијање чина су сљедећи:

- а) године радног искуства те радно мјесто;
- б) године рада на тренутном радном мјесту;
- ц) образовање;
- д) дисциплинска евиденција.

(3) Радно искуство полицијског службеника са VI и VII степеном школске спреме узима се у обзир од дана завршетка образовања.

Члан 127.

Именовање Полицијског одбора

У року од једног мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, Савјет министара успоставиће Полицијски одбор као самосталну управну организацију и именовати чланове Полицијског одбора из члана 122. овог закона.

Члан 128.

Прописи Савјета министара

У року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, Савјет министара усвојиће прописе:

- о облику полицијске исказнице и значке те изгледу полицијске униформе (члан 5, став 3);
- о употреби силе (члан 27, став 4);
- о тексту заклетве (члан 58, став 2);

- о начелима привременог премјештаја у другу институцију (члан 65, став 4);
- о правима, дужностима и одговорности полицијских службеника премјештених на рад изван подручја БиХ (члан 66, став 3);
- о чиновима полицијских службеника (члан 69, став 5);
- о другим облицима накнада (члан 94);
- правилник о платама (члан 125, став 1).

Члан 129.

Прописи министра

(1) У року од три мјесеца од ступања на снагу овог закона, министар ће донијети прописе:

- о начину држања и ношења оружја и муниције (члан 6);
- о начину и распореду тестирања (члан 50);
- о усавршавању полицијских службеника (члан 57, став 2);
- о процедури о интерном премјештају полицијских службеника (члан 64, став 7);
- о процедури за унапређење полицијских службеника (члан 74);
- о интерном објављивању слободних радних мјеста (члан 75, став 4);
- о оцјени рада (члан 80, став 5);
- о начину и висини накнада за рад у посебним условима (члан 97, став 5);
- о дисциплинском поступку (члан 103, став 4);
- правилник о наградама.

(2) Када министар који доноси прописе из става 1. овог члана није министар безбједности БиХ, за доношење прописа из става 1., тачке 1. овог члана мора прибавити претходно мишљење Министарства безбједности БиХ.

Члан 130.

Прелазне одредбе о прекиду радног односа

(1) У складу са међународним обавезама Босне и Херцеговине, ниједно лице, ни под којим околностима, не може бити у радном односу по основу овог закона, ако му је ИПТФ одбио сертификацију или му је ИПТФ укинуо овлаштење за вршење полицијских овлаштења.

(2) У складу са међународним обавезама Босне и Херцеговине и поред основа који су прописани овим законом у погледу прекида радног односа полицијског службеника, радни однос полицијског службеника се прекида и не продужава се ни у ком облику, нити на било који начин, и ни под којим околностима, ако је полицијском службенику ИПТФ одбио сертификацију, односно ако му је ИПТФ укинуо овлаштење за вршење полицијских овлаштења.

Члан 131.

Прописи руководиоца

У року од три мјесеца од ступања на снагу овог закона, руководиоца ће донијети прописе о сљедећем:

- о ношењу полицијске униформе (члан 5, став 2);
- о повјерљивим информацијама полицијског органа (члан 37, став 2);
- о трајању основног курса обуке (члан 55, став 2);
- о запошљавању и поступку одабира полицијских службеника током прелазног периода (члан 123, став 2).

Члан 132.

Престанак важења ранијег законодавства

(1) Даном ступања на снагу овог закона, престају да важе одредбе законодавства полицијског органа којим се регулишу питања прописана овим законом.

(2) До доношења одговарајућих прописа наведених у овом закону, полицијски орган примјењује прописе из става 1. овог члана, у мјери у којој нису у супротности са овим законом.

Члан 133.
Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

ПСБиХ број 40/04
28. маја 2004. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Мартин Рагуж, с.р

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Мустафа Памук, с.р.